

[Krag.]

Minister en, jeg kan næsten sige, misundelsesværdig Evne til at forvandle sig, efterhaanden som Tiderne og Problemerne veksler, men dog altid saaledes, at det sande demokratiske Patent er han stadig Indehaver af. Men det er jo en Demonstration, som vi er saa vel bekendt med fra den højtærede Ministers Side her i dette høje Ting, at det for længe siden er ophørt at gøre noget som helst Indtryk paa os.

Naar den højtærede Minister nu til Forsvar for det Lovforslag, han her har fremsat, fremdrager, at han har faaet Tilslutning fra et Presseorgan, som ellers tilhører mit Parti, saa skal jeg sige til den højtærede Minister, at een Ting har han dog ikke helt ud Patent paa, og det er Uforstand. Uforstand kan der findes i andre Lejre, og den har altsaa demonstreret sig ved denne Lejlighed i „Herning Folkeblad“. Jeg tror for øvrigt ikke, at den højtærede Ministers Lovforslag vinder i Værdi eller Autoritet ved, at han paakalder netop dette Organ under dets daværende Ledelse som Støtte for sit Lovforslag, og heller ikke tror jeg, at den Autoritet, som den højtærede Minister maatte besidde, i særlig Grad øges ved, at han anbringer sig ved Siden af dette Blads daværende Ledelse.

Og hvad Citatet fra 1867 angaar, saa er det jo saaledes, at naar det passer den højtærede Minister, har han Greben i Nærheden og kan grave ned i den politiske Køkkenmødding, og det skal jeg ikke misunde ham, det kan jo være ved visse Lejligheder en for ham altsaa meget behagelig Beskæftigelse — jeg maa antage, det er saaledes, saasom han griber til den ved saa mange Lejligheder. Men jeg vil gerne sige til den højtærede Minister, at under Hensyn til hele den Samfundsudvikling, vi har gennemløbet siden 1867, hvor Amtsraadens Virksomhed og de Problemer, der forelaa for Amtsraadene, var af ganske anderledes lokalpræget Natur, end Tilfældet er nu, under Hensyn til denne Udvikling, til de mangfoldige Krydsninger af almindelige Samfundsinteresser, som Amtsraadene faar med at gøre paa det sociale Omraade, paa det medicinale Omraade, paa det trafikale Omraade og paa mange andre Omraader, da kan man ikke uden videre sammenstille Statsinteressen under Amtsraadenes Forhandlinger og ved Amtsraadenes Afgørelser med, hvad Tilfældet var for et Par Menneskealderne siden. Og derfor maa den højtærede Minister undskylde mig, sit Citat kunde han overfor mig have sparet sig, det interesserer mig ikke det allerfjerneste.

At Amtmændene, som de gode Kolleger de er i de forskellige Amtsraad med disses Medlemmer, i mange Tilfælde, hvor det drejer sig om rent lokale Spørgsmaal, lader Medlemmerne afgøre dem og afholder sig fra at stemme, er overordentlig forstaaeligt og i nøje Overensstemmelse med den Aand, som i stigende Grad — heldigvis — fylder de i vor moderne Tid indenfor Centraladministrationen uddannede Embedsmænd. Men derfra og til en almindelig Berøvelse for Amtmændenes Vedkommende af deres Indflydelse paa Afgørelser, som tager videregaaende Sigte og er af almindelig samfundsmæssig Interesse eller almindelig Statsinteresse, er der dog et Spring.

Jeg vil sige til den højtærede Indenrigsminister, at det havde klædt ham bedre, om han ikke havde gjort det, og jeg har heller ikke helt opgivet Haabet om, det siger jeg ganske aabent til ham, at dette Spring kan vise sig at være for kort, saaledes at den højtærede Minister, der nu selv mener at være forsynet med en Springstok, ikke desto mindre ender i Grøften, inden denne Sag er bragt til Afslutning her paa Rigsdagen. Jeg forstaaer meget godt, at ærede Tilhængere af dette Forslag og af Kravet om Overgang til direkte Valg til Amtsraadene kan hævde, at den direkte Valgmetode aldeles ikke vil ændre Amtsraadenes Fysiognomi. Men hvis det ikke er Tilfældet, kan jeg ikke se, hvad der i Virkeligheden er Begrundelsen for, at hele denne Sag rejses; det maa dog vel være Udtryk for et Krav om, at Amtsraadene skal ændres med Hensyn til deres Behandling og deres Opfattelse af de mangartede Sager, som ligger under Amtsraadene.

Og naar man nu, som det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen gjorde, sammenstiller Virkningerne af direkte Valg til Amtsraadene med Virkningerne af direkte Valg til de sognekommunale Raad og siger, at ved Forandringen i 1907 af Valgmaaden til de sognekommunale Raad skete der ingen Skade, kan det vel i nogen Grad siges; men Valgene til de sognekommunale Raad og for øvrigt ogsaa til Byraadene var ikke paa nogen Maade saaledes tilrettelagt som indirekte Valg, som Tilfældet er for Amtsraadenes Vedkommende. At der ved de sognekommunale Valg tidligere fandtes to Vælgerklasser, er sikkert nok, men indenfor hver Vælgerklasse var Valget direkte, og derfor var Overgangen ved de sognekommunale og bykommunale Valg langt fra saa voldsom som den Overgang, der her foreslaas.

De sognekommunale Særinteresser er jo faktisk Vælgerne saa nær inde paa Livet,